

Behandling av treverk, innendørs, med LIVOS panel, dragere, stolper, vinduer, lister, kun innendørs

Det finnes mange forskjellige måter man kan behandle treverk på og LIVOS har mange produkter man kan bruke. Nedenfor gir vi en oversikt over de vanligste underlagene og hvilke LIVOS-produkter man kan bruke når det gjelder overflatebehandling av treverk, alle

Ubehandlet treverk kan behandles på mange måter. De deles vanligvis i to: lasur, der trestrukturen synes gjennom behandlingen (punktene 1 og nedenfor), eller maling, der flaten er helt dekket av maling (punktene 3 - 8 nedenfor).

1. Laserende behandling, innvendig, tørre rom

LIVOS har to produkter tillasering av panel (tak og vegg):

BODIOS nr. 340

er en vann/vokslasur i farger. Den gir en forholdsvis sterk farge som imidlertid kan «tynnes» med BODIOS i fargeløs. Flaten behandles uten noen form for forarbeid (flaten må være ren, tørr, støv- og fettfri). Ett strøk er nok.

GLEIVO nr. 317

er en flytende voks, gjennomsliktig. For å få en lasur blandes det inn LIVOS oljemaling som heter VINDO nr. 629 i farger eller 650 i hvit. Det er mulig å blande inn 0 - 20 %, men ca. 3-5 % hvitmaling gir en lasur som nesten ikke er synlig, men som heller ikke er helt lysekte. 10 % hvitmaling gir en lysekte flate som ser litt hvit ut. Flaten behandles uten noen form for forarbeid (flaten må være ren, tørr, støv- og fettfri). Ett strøk er nok. Alle VINDOfargene kan brukes.

Både BODIOS og GLEIVO gir en antistatisk flate som er lett å holde ren. Behandlingen koster ca. åtte til ti kroner pr. m². Dette er meget rimelig. BODIOS og GLEIVO kan laseres i flere lag for å oppnå spesielle effekter.

2. Laserende behandling, innvendig, i våtrom og på vinduer

Våtrom og vinduer behandles med LIVOS-produkter for utvendig bruk. Det grunnes med DUBNO nr. 262 og påføres deretter 2-3 strøk med KALDET nr. 270/280 i fargeløs eller i farger. KALDET er en trelasur/beis som leveres i 16 farger. Det påføres ett strøk pr. døgn, KALDET må tørkes av etter ca. 15 min. for å unngå skjolder.

3. Heldekkende maling på treverk i tørre rom

Å male treverk har vært og er fortsatt populært. Det finnes mange forskjellige krav til utseende avhengig hvor mye arbeid man vil legge i resultatet og hvilken smak man har. I alle forslagene brukes kun oljemaling da det er oljemaling som gir det beste resultatet på treverk. Man må regne med noe forarbeid ved at hull tettes med linoljekitt (TAISTO nr. 541) og at flaten er ren, tørr, støv- og fettfri. LIVOS-malingene

må påføres med rull for glatte flater eller malerpute for å få strukket malingen til ønsket dekkvne (for tykk påføring fører til at malingen kan renne). For å utjevne nuppene etter rullen går man over flaten etterpå med en fordriver. I kroker og mot tilgrensende flater brukes en korthåret rund pensel. Etter en evt. pussing må støvet fjernes med støvsuger. Alle LIVOS-malinger må påføres meget tynt, en liter må dekke fra 15 til 25 m² pr. strøk.

Det er også forskjellig bruksmåte avhengig av type rom, vinduer, lister etc. Mer om dette nedenfor.

Maling direkte på treverk: panel, tømmer, leker, innvendige dører, senger etc.

Noen treslag suger mye mer enn andre, f.eks. ask og bjerk. Slike treslag trenger kanskje en nøyere grunningsbehandling for å komme fram til samme resultat som de andre treslagene.

Det er stor forskjell på hva man ønsker å legge i en overflate av penger og tid. Vi vil derfor gi tre forslag (man kan selvfølgelig finne sin egen metode mellom de nevnte):

1. Enkleste utførelse

I denne fremgangsmåten brukes ikke kvistlakk eller sparkel. Det males direkte på treverket med MENOS nr. 646, min. to strøk for å få en dekkende flate. Med MENOS blir flaten silkematt, som er vanlig i beboelsesrom. I kjøkken kan man ta ett ekstra strøk med CANTO nr. 645 for å få en halvblank flate eller ett strøk ekstra med VINDO nr. 629/650 for å få en blank flate. Jo blankere flaten er jo mer synes feil og mangler i underlaget. Det anbefales derfor ikke, med denne enkleste metoden, å bruke blankere maling enn MENOS. Konturene av kvister vil synes gjennom to lag med maling, men hele flate er heldekkende farget. MENOS kan tilsettes farge med VINDO eller CANTO 690.

2. Mellomutførelse

I denne fremgangsmåten brukes først skjellakk som en kvistlakk (BELOS nr. 706). Denne påføres med pensel og er tørr etter noen timer. Overflaten slipes lett. Som grunning brukes MENOS nr. 646, to strøk. Som sluttstrøk brukes CANTO nr. 645 eller VINDO 629/650. Dess blankere flaten er dess mer synes feil og mangler i underlaget. Det anbefales derfor ikke, med denne mellom metoden å bruke blankere maling enn CANTO. Konturene av kvister vil ikke synes, hele flaten er heldekkende farget.

3. Fin utførelse

I denne fremgangsmåten er det en målsetning at treverket skal dekkes så godt at det ikke ser ut som treverk. Først behandles kvistene med skjellakk (BELOS nr. 706). Deretter grunnes med en blanding (50/50) med MENOS nr. 646 og DUBNO nr. 262. Dette gir en delvis gjennomsiktig flate. Når den er tørr helsparkles hele overflaten med ANAVO nr. 628, en oljesparkel som er meget smidig. Til dette brukes japansparkei som verktøy. ANAVO tørker fort (6 timer), overflaten pusses lett og det påføres ett strøk med MENOS 646. Overflaten pusses lett igjen og det helsparkles for annen gang med ANAVO nr. 628. Når denne er tørr pusses flaten igjen og det påføres ett tynt lag med MENOS nr. 646. Nå er turen kommet til toppstrøket. Her kan man velge alt fra ingenting (ingen flere strøk, MENOS blir siste strøket som gir en silkematt flate), halvblank maling (CANTO nr. 645) eller en blank maling (VINDO 629/650). Med denne metoden kan man bruke maling i alle glansgrader da underlaget er bygget opp på riktig måte.

Maling på innvendige dører, utføring og listverk rundt innvendige dører

Listverk er som regel laget av sortert treverk uten kvister etc. Man kan bruke alle metodene nevnt ovenfor. Det er vanlig å male listverk rundt dører og vinduer (se neden med blank maling).

Maling til MDF-plater

Til MDF-plater brukes SAMO MDF maling nr. 655. Denne påføres med ett strøk i ønsket farge og behandles deretter med to strøk ARDVOS nr. 266 eller KUNOS nr. 241/244 gulv-og møbelolje.

4. Maling på treverk i våtrom og på vinduer, innvendig

Våtrom og vinduer med utføringen og lister er utsatt for stor slitasje og damptrykk. Derfor anbefales en spesiell metode som er lik den som brukes utvendig på vinduer: Først grunnes med DUBNO nr. 262, en klar olje. Deretter påføres tre strøk med VINDO nr. 629/650 med lett sliping mellom hvert strøk.

5. Dører og vinduer utvendig

Utvendige dører behandles som utvendig vegg, også på innsiden. Se eget skriv om Råd & Tips for utvendig behandling.

6. LIVOS-produktene

Blank oljemaling

VINDO er en blank oljemaling fra LIVOS. Den har en glans på ca. 80, leveres i 11 farger. VINDO brukes som den er og til å blande farger i CANTO nr. 645 og MENOS nr. 646, se nedenfor: Boksstørrelser: 0,125; 0,375; 0,75; 2,5 og 5,0 liter.

Halvblank oljemaling

CANTO nr. 645 er en halvblank oljemaling, med glans på ca. 40. CANTO 645 er hvit og kan blandes med både VINDO og CANTO nr. 690. Boksstørrelser: 0,75; 2,5; og 5,0 liter.

Silkematt grunningsmaling

MENOS nr. 646 er en silkematt grunningsmaling. Den kan brukes som grunning for de andre malningene og som sluttstrøk der det ønskes en silkematt flate. MENOS er hvit og kan blandes med VINDO og CANTO 690 for å få farger. Boksstørrelser: 0,75; 2,5; og 5,0 liter.

Silkematt oljemaling i farger

CANTO nr. 690 er en silkematt oljemaling som leveres i farger: Den kan brukes alene eller blandes inn i de andre oljemalingene. Boksstørrelser: 0,375; 0,75; 2,5 og 5,0 liter.

Sparkel for oljemalinger

ANAVO nr. 628 er en vannbasert oljesparkel til bruk under oljemaling. Den tørker raskt og er lett å bearbeide. Boksstørrelser: 0,375 og 2,5 liter.

Matteringsmiddel

VINDO matteringsmiddel nr. 631 brukes for å gjøre VINDO nr. 629/650 mattere. Blandingen kan da kun brukes innvendig og må brukes opp med en gang. Blandingen kan ikke brukes på vinduer eller i våtrom. 5-20 % matteringsmiddel kan tilsettes. 20 % gir en silkematt flate. Boksstørrelser: 0,125 og 0,75 liter.

7. LIVOS maling og farger

Det er ikke vanlig å bruke LIVOS-malingen i blandemaskin for syntetisk maling (da tilsettes giftige pigmenter). Alle LIVOS-malinger har et mye større innhold av pigmenter og bindemiddel slik at den blandede fargen ikke blir riktig. Dette betyr at man må blande fargene selv. Vi har noen metoder som gjør dette til en lek. Det enkleste er å ta utgangspunkt i LIVOS fargekartet for å velge farger. LIVOS fargekartet viser noen utblandinger av grunnfargene. Det er selvfølgelig mulig å blande alt mellom disse utblandingene ved å blande inn mer eller mindre hvit i grunnfargen.

Det er også mulig å komme fram til farger i NCS-systemet med LIVOS-malinger. Her er to muligheter: Den ene går ut på å velge seg en NCS-farge og sammenlikne denne med fargene i LIVOS fargekartet. Man tar den som er nærmest og justerer litt under arbeidet. Den andre metoden er å gi NCS-koden til din nærmeste grossist eller importøren. De kan ved hjelp av koden se hvilke farger som inngår og gi råd om hvilke grunnfarger som brukes for å komme fram til ønsket farge. Les også nedenfor om NCS koder.

NCS-koden

NCS-koden består av fire siffer, en bokstav, to siffer og en bokstav. Selve fargen, de fire siste symbolene, er en blanding av to farger henholdsvis gul (Y), rød (R), blå (B) og grønn (G). En farge som Y90R betyr gul med 90 % rød. I en komplett fargekode, 2030 Y90R, er 20 % sort, 30 er %, mengde farge, som her er gul (Y) med 90 % rød (R). Mengden hvit er 100-20-30= 50 %.

8. Definisjon av glans

I en skala fra 0 til 100 der 0 er helt matt flate, 100 en speilblank flate. En silkematt flate har en glans på ca. 20, halvblank ca. 40 og blank ca. 80.